

* **ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ**

Τάρταρη Ελένη
Χημικός
SustChem Engineering

ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

- * Προϊόντα που προορίζονται για το ευρύ κοινό (καθαριστικά, προϊόντα συντήρησης και περιποίησης αυτοκινήτου, λιπάσματα, φυτοπροστατευτικά κλπ)
- * Προϊόντα που προορίζονται για επαγγελματίες χρήστες ή μη (χρώματα, βερνίκια, δομικά υλικά, διαλύτες κλπ)
- * Πρώτες ύλες για τη βιομηχανία και τη βιοτεχνία

* Παραδείγματα

- * **Ουσία:** είναι ένα χημικό στοιχείο και οι ενώσεις του σε φυσική κατάσταση ή όπως λαμβάνονται από οιαδήποτε διεργασία παραγωγής, συμπεριλαμβανομένου κάθε προσθέτου που είναι απαραίτητο για τη διατήρηση της σταθερότητάς της και κάθε πρόσμειξης που προέρχεται από τη χρησιμοποιούμενη διεργασία, αποκλειόμενου κάθε διαλύτη που μπορεί να διαχωριστεί, χωρίς να επηρεάσει τη σταθερότητα της ουσίας ή να μεταβάλει τη σύνθεσή της
- Μείγμα:** είναι ένα μείγμα ή διάλυμα που αποτελείται από δύο ή περισσότερες ουσίες
- Αντικείμενο:** είναι το αντικείμενο το οποίο κατά τη διαδικασία παραγωγής αποκτά ειδικό σχήμα, επιφάνεια ή σχεδιασμό που καθορίζει τη χρηστική λειτουργία του σε μεγαλύτερο βαθμό από ότι η χημική του σύνθεση

* Ισχύον Νομικό Πλαίσιο Ταξινόμηση-Επισήμανση

1. Απόφαση Α.Χ.Σ. 265/2002. (Οδηγία 1999/45/ΕΚ)

Ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση επικινδύνων παρασκευασμάτων.

2. Απόφαση Α.Χ.Σ. 378/94 (Οδηγία 67/548/ΕΟΚ)

Ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση επικινδύνων χημικών ουσιών

3. Κανονισμός CLP 1272/2008 για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων

* ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ (i)-ΓΕΝΙΚΑ

1. Ταξινόμηση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για το ευρύ κοινό και τους επαγγελματίες χρήστες
2. Επισήμανση (ετικέτα) σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για το ευρύ κοινό και τους επαγγελματίες χρήστες
3. Παροχή Δελτίου Δεδομένων Ασφαλείας για επαγγελματίες χρήστες

* ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ (ii)

ΕΘΝΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

- Καταγραφή χημικών προϊόντων που παράγονται , εισάγονται και κυκλοφορούν στην ελληνική αγορά
- Υποχρέωση καταχώρησης στο ΕΜΧΠ έχουν όσοι παράγουν, εισάγουν ή διακινούν χημικά παρασκευάσματα που ταξινομούνται ως επικίνδυνα είτε λόγω των φυσικοχημικών τους ιδιοτήτων (πχ. εύφλεκτα, οξειδωτικά) είτε λόγω των επιπτώσεων τους στην ανθρώπινη υγεία (πχ. επιβλαβή, τοξικά)
- ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ:
  - i. Παρασκευάσματα που είναι ταξινομημένα μόνο λόγω της επικινδυνότητας για το περιβάλλον
  - ii. Παρασκευάσματα που έχουν ήδη λάβει αριθμό καταχώρησης (καθαριστικά)

ΕΜΧΠ

- Σύμφωνα με το άρθρο 45 του κανονισμού CLP και το άρθρο 17 της Απόφασης 265/2002 η Διεύθυνση Περιβάλλοντος του Γενικού Χημείου του Κράτους είναι η αρμόδια αρχή για την συγκέντρωση πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένης της χημικής σύνθεσης, για τα παρασκευάσματα.
- Στόχος του ΕΜΧΠ η λήψη έκτακτων προληπτικών ή θεραπευτικών μέτρων, ιδίως σε καταστάσεις έκτακτου κινδύνου για την υγεία.
- Αποστολή στοιχείων για το προϊόν σε ηλεκτρονική μορφή μέσω ειδικού λογισμικού στην Δ/νση Περιβάλλοντος.
- Το προϊόν μετά την επιτυχή του καταχώρηση στο ΕΜΧΠ λαμβάνει έναν αριθμό ταυτοποίησης ο οποίος χρησιμοποιείται για οποιαδήποτε μελλοντική αναφορά σε αυτό.
- Η αναγραφή του αριθμού ταυτοποίησης στην ετικέτα του προϊόντος δεν είναι υποχρεωτική.

Πρόστιμο για μη καταχώρηση στο ΕΜΧΠ: **3000€ ανά προϊόν**

* ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ (iii)

REACH-ΑΡΘΡΟ 33

Κάθε προμηθευτής αντικειμένου το οποίο περιέχει ουσίες που προκαλούν υψηλή ανησυχία (SVHC) σε ποσοστό $\geq 0,1\%$ w/w υποχρεούται να παρέχει στον αποδέκτη (πελάτη) ή στον καταναλωτή κατόπιν αιτήματος, επαρκείς πληροφορίες η οποίες επιτρέπουν την ασφαλή χρήση του αντικειμένου συμπεριλαμβανομένου του ονόματος της ουσίας.

Οι σχετικές πληροφορίες παρέχονται εντός 45 ημερών από την παραλαβή της αιτήσεως

* Απορρυπαντικά-Καθαριστικά

- «Απορρυπαντικό»: κάθε ουσία ή μείγμα που περιέχει σάπωνες ή/και άλλες επιφανειοδραστικές ουσίες και προορίζεται για διαδικασίες πλύσης και καθαρισμού.
- Άλλα προϊόντα που θεωρούνται ως απορρυπαντικά είναι:
  1. Βοηθητικά μείγματα πλύσης, που προορίζονται για εμποτισμό (πρόπλυση), έκπλυση ή λεύκανση ενδυμάτων, υφασμάτων οικιακής χρήσης, κ.λπ.
  2. Μαλακτικό υφασμάτων, προοριζόμενο να τροποποιεί την υφή των υφασμάτων σε διαδικασίες που είναι συμπληρωματικές της πλύσης των υφασμάτων
  3. Μείγμα καθαρισμού, που προορίζεται για οικιακά καθαριστικά κάθε χρήσης ή/και άλλο καθαρισμό επιφανειών (π.χ.: υλικά, προϊόντα, μηχανήματα, μηχανικά εξαρτήματα, μεταφορικά μέσα και συναφής εξοπλισμός, όργανα, συσκευές, κ.λπ.),
  4. Άλλα μείγματα καθαρισμού και πλύσης, προοριζόμενα για κάθε άλλη διαδικασία πλύσης και καθαρισμού

* Νομικό Πλαίσιο

- Κανονισμός (ΕΚ) 648/2004 και Κανονισμός (ΕΚ) 907/2006 σχετικά με τα απορρυπαντικά και οι τροποποιήσεις τους.
- ΚΥΑ 381/2005 «Ορισμός αρμόδιας Εθνικής Αρχής και καθορισμός μέτρων ελέγχου, τελών και κυρώσεων για την εκτέλεση του Κανονισμού (ΕΚ) 648/2004 του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τα απορρυπαντικά»
- ΚΥΑ 1233/91 και 172/92 περί καθιέρωσης συστήματος καταχώρησης, και οι τροποποιήσεις τους.

ΜΗΤΡΩΟ ΑΠΟΡΡΥΠΑΝΤΙΚΩΝ & ΚΑΘΑΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

- Κάθε καθαριστικό προϊόν που πρόκειται να κυκλοφορήσει στην ελληνική αγορά πρέπει να φέρει αριθμό καταχώρησης του Μητρώου απορρυπαντικών και καθαριστικών προϊόντων που τηρείται στη Διεύθυνση Πρώτων Υλών και Βιομηχανικών Προϊόντων του Γενικού Χημείου του Κράτους.
- Για κάθε προϊόν προβλέπεται ότι, πριν τη διάθεσή του στην αγορά, ή το αργότερο μέσα σε ένα μήνα από την κυκλοφορία του, θα πρέπει να υποβληθεί στη Διεύθυνση Πρώτων Υλών από τον υπεύθυνο κατά το Νόμο για τη διάθεσή του, είτε τον παραγωγό είτε τον εισαγωγέα, φάκελος με όλα τα σχετικά στοιχεία του προϊόντος. Σε αυτά περιλαμβάνονται: ακριβής σύνθεση, Δελτίο Δεδομένων Ασφαλείας του προϊόντος, προσχέδιο της ετικέτας κτλ
- Μετά την επιτυχή καταχώρηση το προϊόν λαμβάνει αριθμό καταχώρησης ο οποίος αναγράφεται υποχρεωτικά στην ετικέτα αυτού.

Σε περίπτωση μη καταχώρησης στο Μητρώο Απορρυπαντικών το προϊόν δεσμεύεται και αποσύρεται από την αγορά.

* Χρώματα Διακόσμησης-Βερνίκια

Νομικό Πλαίσιο

- Οδηγία 42/2004/ΕΚ για τον περιορισμό των εκπομπών πτητικών οργανικών ενώσεων που οφείλονται στη χρήση οργανικών διαλυτών σε χρώματα διακόσμησης και βερνίκια και σε προϊόντα φανοποιείας αυτοκινήτων
- Απόφαση ΑΧΣ 437/2005- Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 42/2004/ΕΚ

* Χρώματα Διακόσμησης-Βερνίκια

- **Πτητική Οργανική Ένωση (ΠΟΕ):** Κάθε οργανική ένωση της οποίας το αρχικό σημείο βρασμού, μετρούμενο σε σταθερή πίεση 101,3 kPa, είναι μικρότερο ή ίσο των 250°C. (VOC)
- Τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Αποφ. ΑΧΣ 437/2005 διατίθενται στην ελληνική αγορά μόνο εάν έχουν περιεκτικότητα σε ΠΟΕ η οποία δεν υπερβαίνει την οριακή τιμή που ορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Πρόκειται για επιχρίσματα που εφαρμόζονται σε κτίρια για διακοσμητικούς λειτουργικούς και προστατευτικούς σκοπούς.
- **Επισήμανση:** Η επισήμανση των προϊόντων που εμπίπτουν στην Αποφ. ΑΧΣ 437/2005 περιλαμβάνει: μέγιστη περιεκτικότητα σε ΠΟΕ, οριακή τιμή περιεκτικότητας ΠΟΕ, οδηγίες αραίωσης.
- **ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ:** Προϊόντα αναπαλαίωσης και συντήρησης κτιρίων και αυτοκινήτων-αντίκες κατόπιν χορήγησης σχετικής αδείας από το Γενικό Χημείο του Κράτους
- **Κυρώσεις:** Πρόστιμο 300 μέχρι 5000€

* ΑΕΡΟΖΟΛ

Νομικό Πλαίσιο

- Υπουργική Απόφαση Β.20683/2134 (εναρμόνιση προς την Οδηγία 75/324/ΕΟΚ) περί των συσκευών αερολυμάτων
- Υπουργική Απόφαση Β.3312/705 (εναρμόνιση προς την Οδηγία 94/1/ΕΚ) τροποποίηση της ανωτέρω.
- Υπουργική Απόφαση 3608/370 (εναρμόνιση προς την Οδηγία 2008/47/ΕΚ) 2^η τροποποίηση της ανωτέρω.

* ΑΕΡΟΖΟΛ

Συσκευασία αεροζόλ : Αεροζόλ σημαίνει ένα μη ξαναγεμιζόμενο δοχείο (μιας χρήσης) από μέταλλο, γυαλί ή πλαστικό το οποίο περιέχει ένα αέριο συμπιεσμένο, υγροποιημένο ή διαλυμένο υπό πίεση με ή χωρίς ένα υγρό ή σκόνη και εφοδιασμένο με ένα εξάρτημα το οποίο επιτρέπει το περιεχόμενο να εκτοξεύεται ως στερεά ή υγρά σωματίδια αιωρούμενα στον αέρα, ως αφρός, πάστα ή σκόνη ή σε υγρά ή σε αέρια κατάσταση

* ΑΕΡΟΖΟΛ

Επισήμανση: Κάθε συσκευή αεροζόλ πρέπει να φέρει ανεξάρτητα από το περιεχόμενο της τις παρακάτω ενδείξεις:

- Δοχείο υπό πίεση. Να προφυλάσσεται από τις ακτίνες του ηλίου και να μην εκτίθεται σε θερμοκρασία ανώτερη των 50°C. Να μην τρυπηθεί ή καεί ακόμη και μετά την χρήση.
- Όταν περιέχει εύφλεκτα συστατικά, τις ακόλουθες οδηγίες προφύλαξης:
  - Μην ψεκάζετε προς την κατεύθυνση φλόγας ή πυρακτωμένου σώματος
  - Να διατηρείται μακριά από οποιαδήποτε πηγή ανάφλεξης-Μην καπνίζετε
  - Να διατηρείται μακριά από τα παιδιά
- Το σήμα «3» (αντεστραμένο έψιλον)
- Συνολική χωρητικότητα του περιέκτη
- Ονομαστικός όγκος του περιεχομένου

ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ-ΒΑΛΒΟΛΙΝΕΣ

Νομικό Πλαίσιο

- Απόφαση ΑΧΣ Αρ. 526/2004. Απαιτήσεις, όροι κυκλοφορίας και μέθοδοι ελέγχου λιπαντικών μηχανών εσωτερικής καύσης
- Απόφαση ΑΧΣ Αρ. 12/95. Προδιαγραφές Βαλβολινών

* ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ-ΒΑΛΒΟΛΙΝΕΣ

Μητρώο ορυκτελαίων-βαλβολινών

Οι παραγωγοί και εισαγωγείς λιπαντικών και βαλβολινών υποχρεούνται να καταθέσουν τεχνικό φάκελο στη Διεύθυνση Πετροχημικών του Γ.Χ.Κ. ο οποίος θα περιλαμβάνει:

- Εμπορική ονομασία και κωδικό προϊόντος
- Φυσικοχημικά χαρακτηριστικά του προϊόντος (Ειδικό Βάρος, Φάσμα IR, Πρόσθετα κ.α.)
- Βεβαίωση από τον αρμόδιο φορέα της χώρας παραγωγής ότι το προϊόν κυκλοφορεί νόμιμα σε χώρα της Ε.Ε.

* ΒΙΟΚΤΟΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

- **Νομικό Πλαίσιο:** Προεδρικό διάταγμα Υπ' Αριθ. 205, για την έγκριση διάθεση και τον έλεγχο των βιοκτόνων προϊόντων (Οδηγία 98/8/ΕΚ)
- **Βιοκτόνα προϊόντα:** Δραστικές ουσίες και παρασκευάσματα που περιέχουν μία ή περισσότερες δραστικές ουσίες, τα οποία προορίζονται να καταστρέφουν, να καθιστούν αβλαβή, να προλαμβάνουν τη δράση ή κατ' άλλο τρόπο να ασκούν περιοριστική δράση επί κάθε βλαβερού οργανισμού με χημικά ή βιολογικά μέτρα.
- Επιτρέπεται η διάθεση στην αγορά και η χρήση βιοκτόνων προϊόντων μόνο εάν έχει δοθεί σχετική έγκριση από την αρμόδια αρχή.
- **Αρμόδιες Αρχές:** Υπουργείο Γεωργίας ή Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων (ΕΟΦ) ανάλογα με τον τύπο του βιοκτόνου

* ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ

Γενικά

- Τα λιπάσματα διακρίνονται σε δύο κατηγορίες, ανάλογα με τη σύνθεσή τους :
  - Στα λιπάσματα ΕΚ
  - Στα λιπάσματα νέου τύπου.
- Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) είναι η εθνική αρμόδια αρχή για την νομοθεσία των λιπασμάτων και τα εργαστήρια του ΓΧΚ είναι τα αρμόδια διαπιστευμένα εργαστήρια εθνικού ελέγχου για αναλύσεις λιπασμάτων ΕΚ και λιπασμάτων νέου τύπου

* ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ

Νομικό Πλαίσιο

- ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 2003/2003
- Κανονισμός 137/2011/ΕΚ (τροποποίηση του 2003/2003)
- Κανονισμός 1020/2009/ΕΚ (τροποποίηση του 2003/2003)
- ΥΑ 291180/11034/2002 (ΦΕΚ 1274/Β'/2002) Άδειες κυκλοφορίας νέων τύπων λιπασμάτων.
- ΥΑ 257921/2004 ΦΕΚ955/Β/2004 Τροποποίηση της υπ. αρ. 291180/11034/19.9.2002.

* Αντιψυκτικά αυτοκινήτων

- Υ.Α. Αριθ. 28/1995-Προδιαγραφές αντιπηκτικών υγρών
- Σκοπός της εν λόγω Υ.Α. είναι ο καθορισμός προδιαγραφών των έτοιμων προς χρήση αντιπηκτικών υγρών στο σύστημα ψύξεως των υδρόψυκτων αυτοκινήτων εσωτερικής καύσης για την προστασία αυτών από την ψύξη κατά το χειμώνα και την διάβρωση καθ' όλη την διάρκεια χρήσης
- Γενικές απαιτήσεις: Το υλικό θα είναι υδατικό διάλυμα αιθυλονογλυκόλης και θα περιέχει απαραίτητως κατάλληλες αντιδιαβρωτικές ουσίες και αντιαφριστικές ουσίες

* Προδιαγραφές

3. Λεπτομερείς απαιτήσεις: Το υγρό θα είναι σύμφωνο με τις απαιτήσεις που αναφέρονται στους πίνακες 1 και 2 και στις παραγράφους 2 και 4.

Πίνακας 1 – Φυσικοχημικά χαρακτηριστικά

<u>Ιδιότητες</u>	<u>Όρια</u>	<u>Μέθοδος</u>	<u>ASTM</u>
Σημείο Πήξεως, °C, μεγ...	-12		D1177
Σημείο ζέσεως, °C, ελαχ...	102		D1120
Ενεργός οξύτης...	7.0	- 11.0	D1287
Απόθεμα αλκαλικότητας, <u>ml 0.1 N HCL</u> ελαχ.		5.0	D1121
	10 ml. υγρού		
Αιθυλενογλυκόλη...	-		(α)
Επίδραση σε βερνίκια αυτ/των	καμία		D1882
Χρώμα...	(β)		-
Νερό...	-		(α)

* Έλεγχοι-Τελωνείο

Ελέγχεται η συμμόρφωση ως προς τα παρακάτω:

- Κανονισμός 1907/2006-REACH
- Κανονισμός 1272/2008-CLP
- Απόφαση ΑΧΣ 265/2002

* Έλεγχοι-Τελωνεία

1. Εξετάζεται η υποχρέωση καταχώρησης
Εάν υπάρχει υποχρέωση καταχώρησης ζητούνται τα σχετικά έγγραφα (submission report) όπου φαίνονται οι σχετικοί αριθμοί καταχώρησης ή προ-καταχώρησης κατά περίπτωση
2. Έλεγχος ως προς το Παράρτημα XVII
Μπορεί να γίνει δεκτή η κατάθεση Χημικής ανάλυσης από διαπιστευμένο εργαστήριο. Εάν δεν υπάρχει Χ.Α. το προϊόν δειγματίζεται και αποστέλλεται προς εξέταση σε εργαστήριο του Γ.Χ.Κ.
3. Έλεγχός των Δελτίων Δεδομένων Ασφαλείας
Συμμόρφωση με τον Κανονισμό 453/2010
Γλώσσα: **Ελληνικά**
4. Έλεγχός ταξινόμησης/επισήμανσης/συσκευασίας σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP και την απόφαση ΑΧΣ 265/2002

* Έλεγχοι-Τελωνεία

- Μη συμμόρφωση με την υποχρέωση καταχώρησης για ουσίες με καταληκτική ημερομηνία καταχώρησης την 1.12.2010 (C/M/R Κατ.1&2 ή $N50/53 \geq 100$ τόνοι/έτος) και παράβαση του Άρθρου 67

Απαγόρευση διάθεσης στην αγορά

- Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις δίνεται προθεσμία 30 ημερών για την συμμόρφωση. Όμως απαγορεύεται η διάθεση των εμπορευμάτων μέχρι την συμμόρφωση

Ευχαριστώ για την προσοχή σας